

de områder, hvor der er forholdsvis lave afgifter.

Afgifterne på energivarerne benzin, olie, kul, el og gas har reduceret stigningen i forbruget af energi i forhold til ellers. For husholdningerne ville en afskaffelse af energiafgifterne i de fleste tilfælde medføre, at prisen faldt med 50 pct. eller mere. Ser man på de samlede omkostninger ved brug af energi i Danmark i såvel erhverv som husholdninger udgør afgifterne og moms heraf omkring halvdelen af udgiften.

Under antagelse af, at forbruget er forholdsvis ufølsomt overfor prisændringer (priselasticitet på $-0,3$) vil en nedsættelse af afgifterne, der i gennemsnit fik energipriserne til at falde med 50 pct. medføre en stigning i forbruget på henvend 25 pct. På kortere sigt er energiforbruget mindre prisfølsomt, men på længere sigt er en priselasticitet på $-0,3$ ikke usandsynlig.

Ved en priselasticitet på $-0,3$ vil energipriserne skulle forhøjes med ca. 3 mia. kr., hvis forbruget skal reduceres med 1 pct. Hvis afgiftstigningerne fortrinsvis finder sted for de varer, hvor der i forvejen er høje afgifter (drivmidler til transportsektoren, samt husholdningernes energiforbrug) vil afgifterne skulle stige med noget mere end 3 mia. kr., hvis energiforbruget samlet skal falde med 1 pct., mens modsat afgifterne skal stige med noget mindre end 3 mia. kr. for at opnå et fald i det samlede energiforbrug på 1 pct., hvis stigningerne finder sted, hvor afgifterne i forvejen er lavest, hvilket vil sige erhvervenes forbrug til procesformål.

I år 2000 vil afgifterne på energi mv. indbringe et provenu på ca. 35 mia. kr. eksklusive moms. Hvis satserne og grundlag havde været uændret i forhold til 1993 ville provenuet have været ca. 15,7 mia. kr. mindre. Det er dog ikke alle afgiftsændringerne, der har fået prisvirkning i forhold til forbrugerne, jf. at skyggeafgiften på gas er blevet reduceret i takt med, at den almindelige gasafgift er sat i vejret. Samlet set er priserne på energi mv. steget med ca. 15 mia. kr. inklusive moms for husholdningerne og eksklusive moms for erhverv på grund af afgiftssatsændringer. Med usikkerhed kan det således beregnes, at energiforbruget ville have været ca. 5 pct. større på lidt længere sigt end ellers, hvis afgifterne på energivarerne ikke var blevet sat op siden 1993. Virkningen på CO_2 udledninger er mindst af samme størrelse. Af de 5 pct. vedrører ca. 2 pct. grønne afgifter af erhverv.

3. Mens energipriserne skal belastes med mia. kr. store afgiftsstigninger for at man skal få en

målelig effekt på det samlede energiforbrug og CO_2 udledninger, kan man ofte opnå betydelige effekter på de mere specifikke miljøbelastninger fra energiforbrug ved væsentlig mindre afgiftsændringer.

I begyndelsen af 1990'erne blev dieselaugiften differentieret med 10 øre/1 mellem let diesel og almindelig diesel. Differentieringen bevirkede, at svovlindholdet i diesellole blev reduceret med 75 pct. næsten fra dag til dag, mens partikelforureningen blev reduceret med ca. 10 pct. Ved en yderligere differentiering af augiften mellem let diesel og svovlfattig diesel med 18 øre/1 fra juni 1999 er svovlindholdet i diesellole yderligere blevet reduceret med 90 pct. og partikeludslippene ved yderligere ca. 13 pct. Også denne ændring skete fra dag til dag.

Samlet set har afgiftsdifferentieringer for diesellole reduceret svovlindholdet med 97,5 pct. fra begyndelsen af 1990'erne til i dag og partikelforureningen med godt 20 pct. Den nye svovlfattige olie er en forudsætning for at partikelfiltre og katalysatorer til dieselmotorer kan virke. Når sådanne bliver markedsført vil forureningen fra dieselmotorer falde yderligere.

Svovlaugiften har for almindelig fyringsolie og diesel til landbrugsmaskiner medført en reduktion i svovlindholdet med ca. 75 pct., mens svovlindholdet i svær fuelolie er faldet med ca. 50 pct. For kul er svovlindholdet reduceret med ca. 1/3. Herudover har svovlaugiften medført eller vil medføre ekstra rensning i elværker og enkelte store industrivirksomheder. Fra 1. januar 2000 vil augiften også få virkning for det brændsel, der anvendes til at fremstille elektricitet. I forhold til før svovlaugiften blev indført, vil svovlforureningen blive omtrent halveret når augiften får fuld virkning.

Benzinaugiften er differentieret mellem benzin med bly og uden bly. Der sælges i praksis næsten ikke længere benzin med bly i Danmark. Der er også en differentiering af benzinaugiften mellem stationer med dampretur og uden dampretur. Differentieringen på 3 øre/1 har bevirket, at over 2/3 af benzinen nu sælges fra stationer med dampretur før dampretur bliver gjort obligatorisk for de større servicestationer. Benzinaugiften er også differentieret mellem benzin med forskelligt benzenindhold. Før differentieringen var benzenindholdet henvend 3 pct., mens tæt ved 100 pct. af benzinen nu indeholder under 1 pct. benzen.

4. For de grønne afgifter, der opkræves uden for energiområdet, har forbedringen af miljøfor-